

0383

1592, 11

M

18

13/70

D. O. M. B. L.
CONCLVSIONES SEQVEN-
TES DE PROMPTAS

EMATE- (SVBSTITVTIONIS
R. I. A. (EXECVTIONIS
(PROTESTATIONIS
(TESTAMENTORVM A FI-
LIIS FAMILIAS ET CLE-
RICIS CONDITORVM.

SVB PRÆSIDIO

MAGNIFICI VIRI DOMINI
IOHANNIS STROMERI IV-
RISCONSULTI, PROFESSORIS, ET
FACULTATIS IVRIDICÆ IN IN-
CLYTA SALANA ACADEMIA
ORDINARI

PRO SUPREMO IN VTRO-
QUE IVRE GRADV CONSEQVENDO
PVBLCÆ CENSVRÆ VEL
DISPVATIONI SVBICIET

M. OTTO SCHVALENBERG
STETINENSIS.

CALEND. DECEMBR. ET
DIE SEQVENTE AB HORA VII. MA-
TVTINA IN AVDITORIO NO-
VO IVRISCONSVL.

IENAE

TYPIS TOBIAE STEINMANNI
ANNO CHRISTI CIO IO XCII.

AMPLISSIMIS,
DOCTRINA, PRVDEN-
TIA OMNIQVE VIRTU-
TV M G E N E R E P R A E S
S T A N T I S S.

REIPVBLICAE LIPSIENSIS
CONSVLIBVS, AEDI-
LIBVS, PRAETORIBVS
SENATORIBVS,

DOMINIS, PATRO-
NIS, FAVORIBVS S. SIN-
GVLARI STUDIO SEM-
PER COLENDIS

M. OTTO SCHVALEN-
BERG, STETINENSIS

OBSEQVII ET OBSE-
VANTIAE DECLARANDAE
ANIMO OFFERT
DEDICATQ.

*Ex l. precibus 8. C. de Impuber. & al.
subst. c. 1. de testa. in 6.*

I.

SUBSTITVTIO PVPILLARIS
tacita, quæ in vulgari expressa impuberi
filio in potestate constituto facta, contine-
tur, adita hereditate nequaquam expirat.

II.

Igitur instituto ante pubertatem mo-
riente, venientes ab intestato per substitutū excluduntur.

III.

Matrem excipimus, & aviam cum Bart. Quæ non ex-
cluduntur, nisi de contraria testatoris voluntate doceatur.

IV.

Vel transeat mater ad vota secunda: Ob hunc enim
transitum illam per substitutum excludi utcunq̄ue Ioan.
Imm. & Ias. reclamantibus, defendetur.

V.

Fratrem quoque pupilli per tacitam pupillarem ex-
cludi verior & receptior est opinio.

VI.

Expressa verò pupillaris ipsam etiam matrem exclu-
dit.

VII.

Vt ne legitimam quidem mortuo filio impubere pos-
sit detrahere.

VIII.

Ne de bonis quidem filii adventitiis, vel aliunde
quam à parente præmortuo acquisitis.

A 2

Neque

IX.

Neque expressa pupillaris matrem solummodo excludit, verum etiam tacita sub compendiosa verbis comprehensa.

X.

Quæ iuris communis doctrinæ in omnibus casibus præmissis quo ad legitimam quidem matris, per constitutionem Saxoniam El. 8. p. 3. correctæ sunt, sed quo ad reliquorum bonorum successionem etiam in terris iuris Saxonici obtinebunt.

XI.

Compendiosa autem substitutio, si fiat verbis obliquis, indistinctè valebit ut fideicommissum.

XII.

Idem est si communibus vel directis verbis substituatur puberi.

XIII.

Sin verò impuberi compendiosè substituatur verbis communibus, à gl. & Bart. in h. l. affirmantibus, talem substitutionem quocunq̃ etiam tempore heres decedat, producere fideicommissum, recedentes.

XIV.

Sequemur gl. in §. qua ratione Instit. de pupill. subst. Cuius opinionem & veritati magis consentaneam, & crebrioribus. Ddm. calculis approbatam ostendemus.

XV.

Compendiosa igitur substitutio verbis communibus facta, filio ante pubertatem moriente, valebit ut directa, post pubertatem ut fideicommissaria.

XVI.

Compendiosam porro directis verbis conceptam post pubertatem evanescere, plerisque Iuris civilis Dd. placuit.

cuit. Nos ex æquiore Canonistarum sententia, eam in fideicommissariam transire asserimus.

XVII.

Quæ omnia, Accursio repugnante, extendimus etiam ad substitutionem, *SI SINE LIBERIS DECESSERIT.*

XVIII.

Vnde moriente filio post pubertatem, venientes ab intestato succedunt quidem, sed coguntur hereditatem substituto, seu fideicommissario restituere.

XIX.

Detracta prius, si voluerint, Trebellianica.

XX.

Separatis etiam & detractis bonis omnibus, quæ heres aliunde, quam à testatore accepit,

XXI.

Quod posterius commodum mater in casu postremo l. h. sentiet: reprobatis iis, quæ de Trebellianica deducenda Irnerius hic intempestivè addit.

XXII.

Ius quoque patronatus, & sepulchrorum heres institutus, eiusque successor, fideicommissario hereditatem restituentes, retinebunt.

XXIII.

Practicam denique Notariorum, qui metuentes, ne in illis tricis & labyrinthis verborum directorum, communium & obliquorum cum errore incedant, è voluntate testatoris clausula tali substitutionem concipiunt. *QUANDO CUMQUE HERES INSTITUTVS DECESSERIT*, substituo ei Sempronium vulgariter, pupillariter & per fideicommissum, nequaquam improbamus.

A 3

Exl.

*Ex l. à Divo Pio 1 5. §. si super rebus,
de re iudic. c. super eo 1 5. de off. deleg.*

XXIV.

Tertius ratione interesse sui executioni rei iudicatæ
contradicens, ante executionem audiendus.

XXV.

Nec exceptione trium conformium sententiarum,

XXVI.

Vel instrumenti guarentigiati, vigore forsitan statuti
executionem in dorso paratam ferentis, repelli poterit.

XXVII.

Non bina appellatione à litigantibus iam interposita.

XXVIII.

Nec clausula commissioni Principis adiecta, *Remota
appellatione &c.* ab appellando excludetur.

XXIX.

Quando autem tertius super re, in qua executio pa-
ratur, controversiam movet, Iudex exequens summarie
cognoscet, an res sit debitoris victi, an contradictoris,

XXX.

Sique in hoc summario iudicio pronunciatum fuerit
rem esse debitoris victi, executionis ordo suo marte de-
curret.

XXXI.

Et victor salvo iure possessionis, si penes contradi-
ctorem illa forte fuerit, in quasi possessionem dominii vel
actionis realis victo competentis mittetur.

XXXII.

Sin pronunciatum fuerit rem ad tertium contradi-
ctorem spectare dimittenda erit executio.

Sin

XXXIII.

Sin probationes tertii contradictoris sint eiusmodi,
quæ altiorem indaginem requirant, executio non impe-
ditur.

XXXIV.

Præstabit tamen victor tertio contradictori cautio-
nem indemnitatis, in eventum si iura sua ordinariè dedu-
cat.

XXXV.

Sententia enim in hoc summario executionis iudicio
lata, saltem proderit victori ad usucapionem.

XXXVI.

Cum possit succumbens, adversus victorem ordina-
rio iudicio & reali actione coram competente iudice ex-
periri.

*Ex l. non solum, §. §. morte, de Nov. oper.
nunt, c. cum M. Ferrariensis 9.
de const.*

XXXVII.

Per protestationem animi nostri declarando intentio-
nem, iura nova acquirere, periclitantia conservare, &
damna præcavendo depellere possumus.

XXXVIII.

Ad eam, quodlibet tempus, actu cui adjicitur non-
dum perfecto, idoneum.

XXXIX.

Quemlibet locum congruum.

XL.

Scripturam præterea haud necessariam statuimus.

Magna

XLI.

Magna autem licet protestationis vis sit, contra legum tamen dispositionem, nihil operatur.

XLII.

Igitur qui salvo honore mentiris,

XLIII.

Et qui doleo, inquit, te falsi damnatum.

XLIV.

Similiter qui testibus crimen objicit ab iniuria, non excusantur salvi honoris, dolentis animi, & defensionis protestatione.

XLV.

Frustrà etiam actionem edentes protestantur de addendi, minuendi, corrigendi &c. iure reservato.

XLVI.

Ex instrumentis quoque ab altera litigantium parte, cum protestatione, IN HIS QUAE SIBI UTILIA SUNT, productis, iudex adversus producentem se instruere poterit.

XLVII.

In iis vero, quæ non à legum dispositione, sed à sola protestantis voluntate pendent, protestationem multum operari, juris est haud incerti.

XLVIII.

Sed quamvis in eiusmodi rebus, protestatio actui, cui in continente accedit, fuerit contraria, valebit tamen protestatio, & vitiabitur actus.

XLIX.

Sin autem protestatione simpliciter factam actus contrarius ex intervallo sequatur, valebit actus; & vitiabitur protestatio.

L.

Contra in contractibus & rebus iis, quæ duorum consen-

2
90
19
consensu perficiuntur, si protestationem utriusque partis
consensu approbatam, factum contrarium alterius partis
in continente, vel ex intervallo sequatur, valebit protesta-
tio, & vitiabitur actus contrarius.

L I.

Obligationibus autem & negotiis metu perpetratis
adiecta in continente protestatio facto contraria, actum
reddit inutilem, & consensum protestantis abesse osten-
dit.

L II.

Alioquin qui de iure contra naturam actus vel con-
tractus reservando protestantur, nihil agunt.

L III.

Atque hæc obtinebunt, quando actui contraria est
protestatio; Sin autem adjiciatur facto ambiguo, declara-
tionis vice fungitur.

L IV.

Ideoque operabitur, ne interpretatio contra dubium
actus autorem fieri possit.

L V.

Sicuti etiam in casu, quando aliquis in termino præ-
fixo actum perficere impeditur, protestatio de impedi-
mento obiecto & diligentia adhibita, ad negligentiam &
moræ suspensionem evitandam, utilis erit, & omnino
necessaria.

L VI.

Hinc qui simpliciter libello respondet, frustra postea
contendet, responsionem animo litis contestandæ mini-
mè factam.

L VII.

Sic in iudicium vocati, à iudice, de cuius iurisdic-
tione dubitatur, comparebunt quidem, sed cum protes-
tatione, se per talem comparitionem, vel alium quem-
cunque

B

cunque

eunq̄ue actum non consentire in iudicem forsitan incom-
petentem.

LVIII.

Quāquam autem tutius sit ob receptum iudiciorum
stilum à protestante illa verba addi. *Nisi in quantum de
iure teneor*; Tamen ob illorum omissionem protestantem
pro contumace non habendum, de iure verius videtur.

LIX.

Amplius qui fatalia appellationis, vel terminum pro-
bationis sine protestatione diligentiae suae præterlabi
patiuntur, extra casum Notorii impedimenti, inconfide-
ratè agunt.

LX.

Protestatio præterea unius partis in contractibus, &
negotiis utriusque consensum requirentibus, inefficax
est ad alterius partis absentis, vel eam non acceptantis præ-
iudicium.

LXI.

Igitur coram illo quem interesse principaliter tangit,
est facienda.

LXII.

Qui si incertus sit, vel copiam sui non faciat, prote-
statio interponenda est secundum formam. c. pastoralis
11. §. fin. de offic. Ordinar. & l. ut perfectius §. fin. autem
C. de ann. excep.

LXIII.

Vt autem protestatio alteri parti præiudicet, & ius
quæsitum auferat, non sufficit eius taciturnitas, sed re-
quiritur expressus consensus.

LXIV.

Vel præter taciturnitatem actus aliquis denotans con-
sensum.

In illa

LXV.

In illa præterea specie protestationis, quæ inhibitoria dicitur, causa inhibitionis est exprimenda à privato, à iudice non æquè.

LXVI.

Sic apparens in iudicio ad impediendam missionem in possessionem certæ rei, nisi causas sui interesse adducat, iudici manus non ligabit.

LXVII.

Idem dicendum quando privatus privatum inhibitoria protestatione ab actu aliquo dehortatur.

LXVIII.

Nisi enim protestationi causa inhibitionis iusta & sufficiens inseratur, contraveniens extra dolum & culpam erit.

LXIX.

Ex quo illud inferimus, protestationi inhibitoriæ, quæ se fundat super facto non verisimili, non parendum, nisi in continente probetur.

LXX.

Igitur Bannitus coram offensuro protestans, se à banno absolutum, sed absolutionem non probans, impune offendetur.

LXXI.

In protestatione porrò incitatoria, qua emtor litem motam venditori denunciata, tenetur emtor copiam citationis & libelli venditori offerre.

LXXII.

Quæ denuntiatio venditori est facienda, etiamsi litem motam esse aliunde sciat.

LXXIII.

Ad incitatoriæ etiam protestationis materiam referatur illa denuntiatio, qua creditor debitorē ad solutionem promissam excitat.

B 2

Quæ

LXXIV.

Quæ denuntiatio ab ipso creditore debitori facta,
cum sine ulteriore debiti probatione in mora constituit.

LXXV.

Sin fiat, heredi vel procuratori debitoris, debiti pro-
batio est necessaria.

LXXVI.

Sin creditoris procurator vel heres eam interponat,
fides de mandato vel successione est facienda.

LXXVII.

Extinguitur autem nuntiatio, seu protestatio inhibito-
ria cum aliis modis, tum morte & alienatione nuntiantis.

*Ex l. qui in potestate, 6. in princ. ff. de te-
stam. c. 1. ext. eod.*

LXXVIII.

In omni controversia super testamento orta in primis
considerandum, an is qui fecit testamentum, habuerit te-
stamenti factionem activam.

LXXIX.

Destituuntur autem ea filii familias.

LXXX.

Etiam quoad peculium profectitium & adventitium.

LXXXI.

Etiam si habeant consensum patris.

LXXXII.

Nec emancipatio filii familias ad solum testandi actum
facta, eidem testandi potestatem ribuit.

Nec

LXXXIII.

Nec filiusfamilias, si de statu suo incertus sit, vel erret
testari poterit.

LXXXIV.

Imo licet communi omnium opinione habeatur sui
iuris, tamen testari non poterit.

LXXXV.

Nec de ea quidem specie bonorum adventitiorum,
ex quibus patri ususfructus non debetur.

LXXXVI.

Nec inter liberos quidem filiusfamilias testari poterit.

LXXXVII.

Nec de dote adventitia filiae, quanquam marito iun-
ctae, testamenti condendi facultas competit.

LXXXVIII.

Quam tamen testandi facultatem iure & moribus Sa-
xonum filiae maritatae & viduae habent.

LXXXIX.

Nec convalescit testamentum à filiofamilias condi-
tum, etiamsi postea sui iuris efficiatur.

XC.

Nec per clausulam codicillarem eiusmodi testamen-
tum sustinebitur.

XCI.

Nec in vim quidem donationis causa mortis. Nisi
ille cui donatur praesens fuerit, & specialiter donationis
causa mortis mentio facta fuerit.

XCII.

Opinio enim Alexandri affirmantis, illam clausulam
si non valet iure testamenti, valeat iure cuiuslibet alterius
voluntatis, sufficere, ut testamentum filiofamilias in vim
donationis causa mortis sustineatur, nimis fragili inni-
tatur fundamento.

B 3

In illa

XCIII.

In illa tamen celebri quæstione, an testamentum à filiofamilias ad pias causas factum valeat & affirmativam tuebimur.

XCIV.

Similiter, de bonis ab imperatoria maiestate donatis, filiofamilias rectè testabitur.

XCV.

In iis quoque bonis, quæ maritus ad secunda vota transiens ex dote prioris uxoris liberis prioris matrimonii reservare cogitur, filiofamilias restanti facultatem competere post Alexand. asserimus.

XCVI.

Filius quoque clericus testamentum condere poterit de bonis patrimonialibus & hereditariis post clericatum acquisitis.

XCVII.

Qui verò ad bona ante clericatum acquisita idem extendunt, opinionem defendunt parum probabilem.

XCVIII.

Bartolo quoque requirenti, ut illa ipsa patrimonialia & hereditaria clericatus ratione clericis obvenerint, non assentimur, tanquam sibi ipsi in hac quæstione contrario.

XCIX.

De iis præterea bonis clerici rectè testantur, quæ artificio, doctrina, labore proprio acquirunt.

C.

Quæ verò de fructibus & redditibus bonorum Ecclesiasticorum & præbendarum percipiunt clerici, de iis testamento disponere non possunt.

CI.

Quod tamen adeo in desuetudinem abiit, ut generali Italiae

2
290
19
Italiae, Hispaniae, Galliae & aliorum locorum consuetudine clericos etiam de fructibus praebendarum testari, Dd. passim asserant.

CII.

Imò clericis etiam ab intestato morientibus in bonis patrimonialibus & honesto labore acquisitis succedent cognati.

CIII.

Aliud de monachis & monialibus dicendum, quorum bona omnia Ecclesiae debentur.

CIV.

In omnibus etiam clericorum bonis pro Ecclesia militat praesumptio, illa de bonis Ecclesiae acquisita.

CV.

Illud praeterea indubitati iuris est: filium familias de castrensi, & q. castrensi peculio testari.

CVI.

Sicut & illud, quod per statutum filiofamilias testandi potestas tribui possit.

F I N I S.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Second line of faint, illegible text.

Third line of faint, illegible text.

Fourth line of faint, illegible text.

Fifth line of faint, illegible text.

2 1 2 1 2

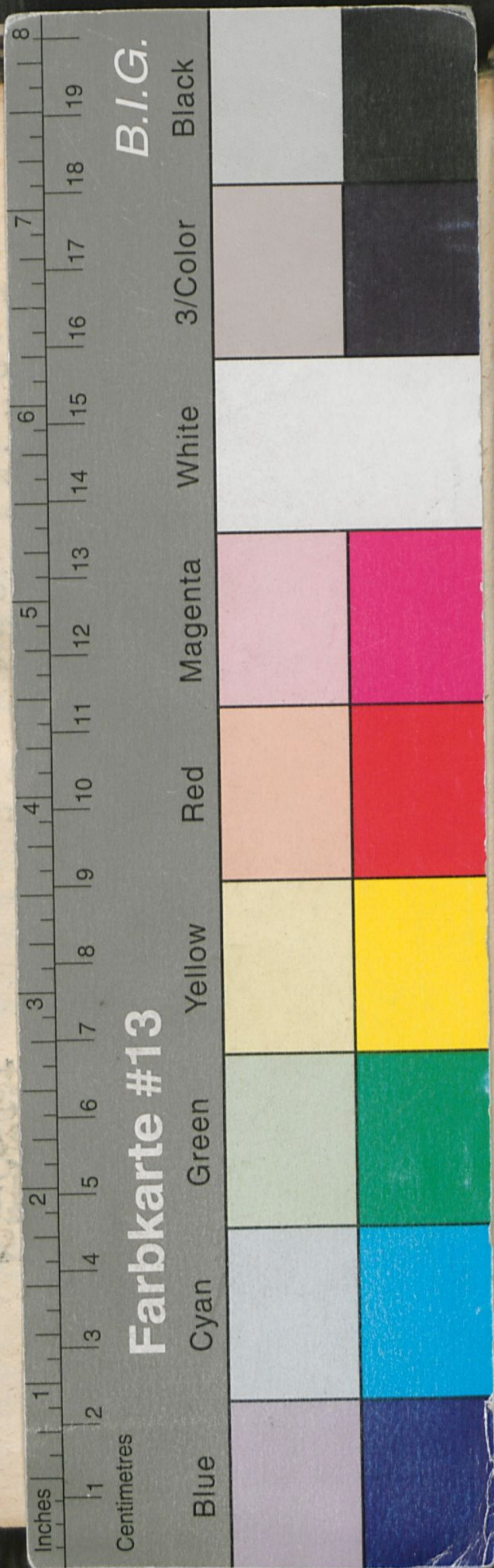
Jura, Diss., 1573-1600

ULB Halle 3
003 609 308

S
Sb.

0353
D. O. M. B. I. 1592, 11
CONCLVSIONES SEQVENS
TES DE PROMPTAS
SVBSTITVTIONIS
EMATE- { EXECVTIONIS
RIA { PROTESTATIONIS
TESTAMENTORVM A FI-
LIIS FAMILIAS ET CLE-
RICIS CONDITORVM.
SVB PRÆSIDIO
MAGNIFICI VIRI DOMINI
IOHANNIS STROMERI IV-
RISCONSULTI, PROFESSORIS, ET
FACVLTATIS IVRIDICÆ IN IN-
CLYTA SALANA ACADEMIA
ORDINARII
PRO SVPREMO IN VTRO-
QVE IVRE GRADV CONSEQVENDO
PVBLICÆ CENSVRÆ VEL
DISPVTTATIONI SVBIICIET
M. OTTO SCHVALENBERG
STETINENSIS.
CALEND. DECEMBR. ET
DIE SEQVENTE AB HORA VII. MA-
TVTINA IN AVDITORIO NO-
VO IVRISCONSVL.
IENAE
TYPIS TOBIAE STEINMANNI
ANNO CHRISTI MDXCII.

M
18
13
70